

Sena GÜMÜŞ

**REKABET İHLALİ HALİNDE
ŞİRKETLER TOPLULUĞUNDA
SORUMLULUK REJİMİNİN BELİRLENMESİ**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	V
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	XIII
1. GİRİŞ	1
2. ŞİRKETLER TOPLULUĞU HUKUKU BAKIMINDAN HÂKİM ŞİRKET-BAĞLI ŞİRKET İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ..	6
2.1.Şirketler Topluluğunda Hâkim ve Bağlı Şirket Kavramları ve Bunlar Arasındaki Hâkimiyet İlişkisi.....	6
2.1.1. Şirketler Topluluğunun Tanımı	7
2.1.2. Şirketler Topluluğuna İlişkin Pozitif Düzenleme Yapılması Gerekliliği	11
2.1.3. Hâkim (Ana) Şirket Kavramı	14
2.1.4. Bağlı (Yavru) Şirket Kavramı.....	16
2.1.5. Hâkimiyet Unsuru ve Hâkimiyet (Bağımlılık/ Kontrol) Unsurunun Sağlanma Yöntemleri.....	17
2.1.5.1. Genel Olarak.....	17
2.1.5.2. Fiili/Pay Sahipliği Haklarına Dayalı Hâkimiyet	20
2.1.5.2.1. Oy Haklarının Çoğunluğuna Dayalı Hâkimiyet.....	20
2.1.5.2.2. Yönetim Organında Karar Alabilecek Çoğunlukta Üyenin Seçimini Sağlayabilme Hakkına Dayalı Hâkimiyet.....	21
2.1.5.2.3. Bir Sözleşmeye Dayanarak Tek Başına veya Diğer Pay Sahipleriyle Beraber Oy Haklarının Çoğunluğuna Dayalı Hâkimiyet	22
2.1.5.3. Sözleşmeye Dayalı Hâkimiyet (Hâkimiyet Sözleşmeleri)	23
2.1.5.3.1. Hâkimiyet Sözleşmelerinin Tanımı.....	23
2.1.5.3.2. Hâkimiyet Sözleşmelerinin Asgari Unsurları.....	25

2.1.5.4. Başka Bir Yolla Hâkimiyetin Sağlanması.....	30
2.1.5.5. Pay Çoğunluğuna veya Onu Yönetebilecek Kararları Alabilecek Miktarda Paya Dayalı Hâkimiyet...	31
2.2. Hâkim Şirket-Bağlı Şirket İlişkisi Kapsamında Sorumluluk.....	32
2.2.1. TTK Kapsamında Şirketler Topluluğuna Özgü Sorumluluk Rejimi	32
2.2.1.1. Hâkim Şirketin Hâkimiyetin Kötüye Kullanılmasından Doğan Sorumluluğu	32
2.2.1.2. Hâkim Şirket ve Yöneticilerinin Verdikleri Talimatlardan Doğan Sorumluluğu	40
2.2.1.3. Hâkim Şirketin Güvenden Doğan Sorumluluğu.....	43
2.2.2. Şirketler Topluluğunda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması.....	45
2.2.2.1. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisi.....	45
2.2.2.1.1. Tüzel Kişilik Kavramı ve Genel Olarak Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisi.....	46
2.2.2.1.2. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılmasını Gerektiren Haller	52
2.2.2.1.3. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Yöntemleri	54
2.2.2.2. Şirketler Topluluğunda Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılmasına Duyulan İhtiyaç.....	56
2.2.3. TTK Hükümleri Kapsamında Bağlı Şirketin Rekabet İhlalinden Hâkim Şirketin, Hâkim Şirketin Rekabet İhlalinden Bağlı Şirketin Sorumlu Tutulup Tutulamayacağının Değerlendirilmesi, Bu Kapsamda Sorumluluk Rejiminin Belirlenmesi ve Sumal Kararının İncelenmesi	60
2.2.3.1. Rekabet İhlâli ve Hukuki Sorumluluk	60
2.2.3.2. TTK Hükümleri Kapsamında Bağlı Şirketin Rekabet İhlalinden Hâkim Şirketin Sorumlu Tutulup Tutulamayacağının Tespiti ve Bu Kapsamda Sorumluluk Rejiminin Belirlenmesi.....	65

2.2.3.3. TTK Hükümleri Kapsamında Hâkim Şirketin Rekabet İhlalinden Bağlı Şirketin Sorumlu Tutulup Tutulamayacağının Değerlendirilmesi, Bu Kapsamda Sorumluluk Rejiminin Belirlenmesi ve Sumal Kararının İncelenmesi	73
2.2.3.3.1. Genel Olarak.....	73
2.2.3.3.2. Sumal Kararının İncelenmesi	75
2.2.3.3.3. Hâkim Şirketin Rekabet İhlalinden Bağlı Şirketin Sorumlu Tutulup Tutulamayacağının Değerlendirilmesi, Bu Kapsamda Sorumluluk Rejiminin Belirlenmesi ve Sumal Kararında Yapılan Tespitlerin Türk Hukuku Kapsamında Değerlendirilmesi	79
2.2.3.3.3.1. Genel Olarak	79
2.2.3.3.3.2. Bağlı Şirket ve Hâkim Şirket Arasında Ekonomik, Organizasyonel ve Yasal Bağlantıların Bulunması Şartı ve Şirketler Topluluğunun Rekabet Hukuku Bağlamında Tek Bir Teşebbüs Olarak Kabul Edilip Edilmeyeceğinin Değerlendirilmesi.....	80
2.2.3.3.3.3. Bağlı Şirketin Ekonomik Faaliyeti ile Hâkim Şirketin İhlâl Konusu Arasında Belirli Bir Bağlantının Varlığı Şartı ve Bu Kapsamda Topluluğa Dayalı Sorumluluğun Tespitinde Hâkimiyetin Kullanılmasının Gerekli Olup Olmadığı	83
2.2.3.3.3.4. Sumal Kararı Kapsamında Bağlı Şirketin Eyleminin Başlı Başına Sorumluluk Doğuran Bir Husus Olup Olmadığının Değerlendirilmesi.....	85
2.2.3.3.3.5. Hâkim Şirketin Rekabet İhlalinden Bağlı Şirketin Sorumlu Tutulup Tutulamayacağının Değerlendirilmesi ve Bu Kapsamda Sorumluluk Rejiminin Belirlenmesi	89

3. REKABET HUKUKU KAPSAMINDA HÂKİM ŞİRKET-BAĞLI ŞİRKET İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	93
3.1. Genel Olarak	93
3.2. Rekabet Hukukunda Teşebbüs ve Teşebbüs Birlikleri Kavramları	96
3.2.1. Tüzel Kişilerin Hukuki Bağımsızlığı	97
3.2.2. Tüzel Kişilerin Hukuki Bağımsızlığına Bir İstisna Olarak Rekabet Hukukunda Teşebbüs Kavramı	98
3.2.2.1. Ekonomik Faaliyet (Fonksiyonel Unsur)	101
3.2.2.2. Ekonomik Bağımsızlık (Şekli Unsur)	103
3.3. Ekonomik Bütünlük İlkesi	105
3.3.1. Ekonomik Bütünlüğün Belirlenmesinde Kontrol Kavramı	107
3.3.1.1. Hukuki Araçlar Vasıtasıyla Kontrol Tesisi ve Konuya İlişkin Karar Örnekleri	109
3.3.1.2. Fiili Kontrol Tesisi ve Konuya İlişkin Karar Örnekleri	111
3.3.1.3. Dolaylı Olarak Kontrol Tesisi ve Konuya İlişkin Karar Örnekleri	112
3.3.2. Ekonomik Bütünlüğe RKHK Hükümlerinin Uygulanması	116
3.3.3. AB Rekabet Hukukunda Ekonomik Bütünlük İlkesi ve Ekonomik Bütünlük Kavramına İlişkin Kararların İncelenmesi	118
3.3.4. Hâkim Şirket-Bağlı Şirket İlişkisinin Ekonomik Bütünlük İlkesi Kapsamında Değerlendirilmesi ve Bu Değerlendirmenin Rekabet Hukuku Kurallarının Uygulanmasına Etkisi	122
3.3.5. Hâkim Şirket-Bağlı Şirket İlişkisinde Rekabet İhlâlinde Kaynaklanan Sorumluluğun Değerlendirilmesi ve Sumal Kararının Bu İlişki Kapsamında İncelenmesi	126
3.3.5.1. AB Hukuku Kapsamında Hâkim Şirket-Bağlı Şirket İlişkisinde Rekabet İhlâlinde Kaynaklanan Sorumluluğun Değerlendirilmesi	129

3.3.5.2. Türk Hukuku Kapsamında Hâkim Şirket-Bağlı Şirket İlişkisinde Rekabet İhlâlinden Kaynaklanan Sorumluluğun Değerlendirilmesi.....	132
3.3.5.3. Sumal Kararının Rekabet Hukuku Kapsamında İncelenmesi.....	135
SONUÇ	139
KAYNAKLAR	147